

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра фінансів і кредиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

/Роман ГРЕШКО/

«27» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ФІНАНСИ ДОМОГОСПОДАРСТВ»

обов'язкова

Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність: 072 / D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування / D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Факультет: економічний
Мова навчання: українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінанси домогосподарств» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 26.05.25 року, протокол № 6, та введеної в дію наказом ректора № 189 від 28.05.25 р., а також відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 28.04.25 року, протокол № 5, та введеної в дію наказом ректора № 164 від 01.05.25 р.

Розробник: **Харабара Віолетта Миколаївна**, доцент кафедри фінансів і кредиту,
кандидат економічних наук, доцент

Викладачі: **Харабара Віолетта Миколаївна**, доцент кафедри фінансів і кредиту,
кандидат економічних наук, доцент

Олексин Артур Григорович, доцент кафедри фінансів і кредиту,
кандидат економічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП **Наталія БАК**

Затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Петро НІКІФОРОВ**

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Ірина НИКИФОРАК**

Мета навчальної дисципліни: сформувати, розширити та поглибити систему теоретичних і практичних знань здобувачів з питань організації ведення фінансів домашнього господарств, вивчення правил ведення обліку доходів і витрат домогосподарства, ефективного планування бюджету домогосподарства, навчити правильно застосовувати теоретичні знання, отримані при вивченні дисципліни на практиці.

Пререквізити. Навчальні дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Фінанси домогосподарств», - це «Економічна теорія», «Вступ у спеціальність», «Гроші і кредит», «Фінанси». Вивчення дисципліни «Фінанси домогосподарств» - це основа для засвоєння інших обов'язкових дисциплін, зокрема, «Страховання», «Соціальне страхування», «Фінансування малого бізнесу та стартапів», «Інвестування», «Фінансовий ринок», а також для виконання курсової роботи.

Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Фінанси домогосподарств» сприяє формуванню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи та страхування або в процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності та фахові компетентності:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК13. Здатність забезпечити доступ усіх економічних суб'єктів до якісних фінансових послуг з використанням сучасних технологій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР25. Застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички для забезпечення інклюзивності фінансових послуг через широке застосування технологій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	4	4	120	2	24	24	-	-	72	-	екзамен
Заочна	2	4	4	120	2	8	4	-	-	108	-	екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.		
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади фінансів домогосподарств														
Тема 1. Основи фінансів домогосподарств	12	2	2			8	14	-	2					12
Тема 2. Доходи домогосподарств	14	3	3			8	14	2	-					12
Тема 3. Витрати домогосподарств	14	3	3			8	14	2	-					12
Тема 4. Бюджет домогосподарства	12	2	2			8	12							12
Тема 5. Заощадження домогосподарства	12	2	2			8	14	2						12
Разом за змістовим модулем 1	64	12	12	-	-	40	68	6	2	-	-	-	-	60
Змістовий модуль 2. Механізм функціонування фінансів домогосподарств														
Тема 6. Домогосподарства на ринку грошей	14	3	3			8	12							12
Тема 7. Оподаткування домогосподарства	14	3	3			8	14		2					12
Тема 8. Інвестиційна діяльність домогосподарств	14	3	3			8	12							12
Тема 9. Фінансова безпека домогосподарства	14	3	3			8	14	2						12
Разом за змістовим модулем 2	56	12	12	-	-	32	52	2	2	-	-	-	-	48
Усього годин	120	24	24	-	-	72	120	8	4	-	-	-	-	108

Тематика лекційних занять з переліком питань

п/п	Назва теми з основними питаннями
1	Тема . Основи фінансів домогосподарств 1. Сутність фінансів домогосподарств та їх місце у структурі фінансових відносин. 2. Мета, завдання та функції фінансів домогосподарства
2	Тема . Основи фінансів домогосподарств 1. Фінансові ресурси домогосподарств та їх характеристика. 2. Організація фінансів домогосподарств.
3	Тема. Доходи домогосподарств 1. Сутність доходів домогосподарств та якість життя населення 2. Класифікація доходів домогосподарства
4	Тема. Доходи домогосподарств 1. Фактори впливу на формування доходів домогосподарств 2. Роль і вплив держави на формування доходів домогосподарств
5	Тема. Витрати домогосподарств 1. Економічна сутність та значення витрат домогосподарств 2. Класифікація витрат домогосподарств 3. Споживча поведінка домогосподарств. Гранична схильність до споживання 4. Принципи раціоналізації витрат домогосподарств
6	Тема. Бюджет домогосподарства. 1. Бюджет домогосподарства: сутність, значення, види та функції 2. Напрями формування бюджету домогосподарства 3. Планування бюджету домогосподарств. Види фінансового планування.
7	Тема. Заощадження домогосподарства. 1. Економічна сутність заощаджень домогосподарств як важливого джерела інвестиційних ресурсів 2. Класифікація заощаджень домогосподарств. 3. Ефективні підходи до формування та використання заощаджень домогосподарств в сучасних умовах
8	Тема. Домогосподарства на ринку грошей. 1. Роль банківських установ на фінансовому ринку 2. Депозитні операції домогосподарств 3. Кредитні операції домогосподарств
9	Тема. Оподаткування домогосподарства. 1. Суть і значення системи оподаткування в Україні 2. Оподаткування доходів домогосподарств 3. Оподаткування доходів домогосподарств як суб'єктів підприємництва 4. Загальнодержавні та місцеві податки і збори
10	Тема. Інвестиційна діяльність домогосподарств. 1. Сутність, форми та класифікація інвестицій 2. Капітальні інвестиції домогосподарств
11	Тема. Інвестиційна діяльність домогосподарств. 1. Фінансові інвестиції домогосподарств 2. Формування інвестиційного портфеля домогосподарств

12	<p>Тема. Фінансова безпека домогосподарств</p> <p>1. Сутність і складові фінансової безпеки домогосподарств. Мета і завдання фінансової безпеки домашнього господарства.</p> <p>2. Чинники впливу на фінансову безпеку домогосподарств. Загрози фінансової безпеці домогосподарств.</p> <p>3. Напрями забезпечення фінансової безпеки домогосподарств.</p>
----	--

Тематика практичних занять з переліком завдань

п/п	Назва теми (завдання)
1-2	<p>Тема. Основи фінансів домогосподарств</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями щодо суті фінансів домогосподарств та їхнє місце у загальній системі фінансових відносин. Дослідити структуру, механізми формування та використання фінансових ресурсів домогосподарств.</p> <p>Кейс: Складання бюджету домогосподарства.</p>
3-4	<p>Тема. Доходи домогосподарств</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями щодо суті доходів домогосподарств, їх класифікації, основних джерел формування.</p> <p>Кейс: Розрахунок впливу інфляції на реальні доходи.</p>
5	<p>Тема. Витрати домогосподарств</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями щодо суті витрат домогосподарств, їх класифікації, основних напрямів здійснення витрат.</p>
6	<p>Тема. Бюджет домогосподарства</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями щодо суті бюджету домогосподарств, його ролі у фінансовому плануванні сім'ї, навичками щодо основних принципів та методів складання бюджету.</p> <p>Кейс: «Сім'я Петренків»</p>
7	<p>Тема. Заощадження домогосподарства</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями щодо суті заощаджень домогосподарств, факторів, які впливають на їх рівень, а також ознайомитися з зарубіжним досвідом у цій сфері.</p>
8	<p>Тема. Домогосподарства на ринку грошей</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями щодо функціонування ринку грошей, ролі банківських установ на фінансовому ринку.</p>
9	<p>Тема. Оподаткування домогосподарства</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями щодо системи оподаткування доходів домогосподарств, загальнодержавних та місцевих податків і зборів.</p>
10-11	<p>Тема. Інвестиційна діяльність домогосподарств</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями щодо реалізації домогосподарствами інвестиційної діяльності.</p>
12	<p>Тема. Фінансова безпека домогосподарств</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями щодо суті, складових, чинників та загроз фінансової безпеки домогосподарств. Навчитися аналізувати фінансовий стан домогосподарства та визначати рівень фінансової безпеки.</p>

Завдання для самостійної роботи студентів*

№ п/п	Назва теми
1	<p>Тема: Основи фінансів домогосподарств</p> <p>1. Поняття домогосподарства як організаційно виокремленої та економічно самостійної ланки виробничої сфери.</p> <p>2. Багатство домашнього господарства: матеріально-речові блага, нематеріальні блага.</p>

	<p>3. Чинники, що впливають на добробут домогосподарства.</p> <p>4. Еволюція дефініції «домогосподарство», взаємозв'язок з поняттям «сім'я».</p> <p>5. Фактори та ризики, які впливають на фінансовий стан домогосподарства.</p> <p>5. Юридичні акти, що слугують законодавчою базою функціонування домогосподарств.</p>
2	<p>Тема: Доходи домогосподарств</p> <p>1. Фінансові інструменти, що обслуговують домогосподарства, їх характеристика.</p> <p>2. Фінансові потоки домогосподарств. Вхідні і вихідні фінансові потоки фінансів домашніх господарств.</p> <p>3. Вплив інфляції на реальні доходи домогосподарств.</p> <p>4. Фінанси домогосподарств у фінансовій системі України: теоретична концептуалізація та проблеми ідентифікації.</p> <p>5. Елементи взаємозв'язку фінансів домогосподарств з іншими сферами фінансової системи.</p> <p>6. Фінансові відносини домашнього господарства.</p> <p>7. Внутрішні і зовнішні фінансові відносини домогосподарств.</p>
3	<p>Тема: Витрати домогосподарств</p> <p>1. Сукупні витрати домогосподарств та особливості їх використання.</p> <p>2. Структура сукупних витрат домогосподарств.</p> <p>3. Сукупні витрати домашнього господарства: споживчі сукупні витрати, неспоживчі сукупні витрати.</p> <p>4. Класифікація витрат домогосподарств.</p>
4	<p>Тема: Бюджет домогосподарства.</p> <p>1. Оптимальний (раціональний) споживчий бюджет.</p> <p>2. Прожитковий мінімум.</p> <p>3. Фізіологічний мінімум.</p> <p>4. Бюджетні обмеження домогосподарств. Теорія споживання.</p> <p>5. Чинники, що визначають домогосподарство як споживача.</p> <p>6. Зовнішні і внутрішні чинники, що обмежують можливість вибору домогосподарства.</p>
5	<p>Тема: Заощадження домогосподарств.</p> <p>1. Основні чинники, що впливають на ощадну активність домогосподарств в Україні.</p> <p>2. Оплата непередбачуваних витрат, купівля товарів.</p> <p>3. Споживання та заощадження впродовж життєвого циклу індивіда.</p> <p>4. Характеристика, особливості, переваги і недоліки різних форм заощаджень домогосподарств.</p> <p>Кейс: Вибір інструменту заощадження.</p>
6	<p>Тема: Домогосподарства на ринку грошей.</p> <p>1. Роль рутини у функціонуванні домашнього господарства.</p> <p>2. Домогосподарство в економічній системі.</p> <p>3. Типи домашніх господарств.</p> <p>4. Домашнє господарство як власник та споживач.</p> <p>Кейс: Фінансові цілі родини.</p>
7	<p>Тема: Оподаткування домогосподарств.</p> <p>1. Наскільки справедливою та ефективною є поточна система оподаткування домогосподарств в Україні? Які її сильні та слабкі сторони?</p> <p>2. Які шляхи оптимізації податкового навантаження для домогосподарств є законними в Україні?</p> <p>3. Які зміни в оподаткуванні домогосподарств ви б запропонували для покращення соціальної справедливості та/або стимулювання економічної активності?</p> <p>4. Обговоріть потенційний вплив запровадження прогресивної шкали ПДФО на доходи домогосподарств та державний бюджет.</p>

8	<p>Тема: Інвестиційна діяльність домогосподарств.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трансформація заощаджень домогосподарств в інвестиції. 2. Споживання та заощадження впродовж життєвого циклу індивіда. 3. Стратегії управління інвестиційним портфелем домогосподарства. 4. Податкові наслідки пов'язані з різними видами інвестиційної діяльності домогосподарств в Україні. 5. Типові помилки домогосподарств при здійсненні інвестиційної діяльності. 6. Роль фінансових установ та консультантів в процесі інвестування домогосподарств.
9	<p>Тема: Фінансова безпека домогосподарств</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інструменти та стратегії, які домогосподарства використовують для зміцнення своєї фінансової безпеки. 2. Оцінка рівня фінансової безпеки домогосподарства. 3. Роль державних та недержавних інститутів у забезпеченні фінансової безпеки домогосподарств. 4. Розрахунок індикаторів фінансової безпеки
<p>*Самостійна робота студентів при вивченні курсу складається з різних її видів: підготовка до аудиторних занять (лекцій та практичних занять); завершення розпочатих на практичних заняттях завдань передбачених робочою програмою курсу; відвідування консультацій (індивідуальних та групових); написання рефератів. Підготовка до лекційного заняття передбачає обов'язкове вивчення матеріалу попередньої лекції і ознайомлення з матеріалами наступної лекції (підручники, посібники). Підготовка до практичних занять передбачає обов'язкове вивчення отриманого теоретичного матеріалу з метою подальшого застосування знань на практичних заняттях, у наступній практичній діяльності.</p>	

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні роботи);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Система контролю та оцінювання

Методи поточного контролю:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- презентація результатів виконаних завдань;
- аналітичні звіти;
- розв'язування практичних ситуацій;

Форма підсумкового контролю – екзамен.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді).

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної, додаткової літератури та інших (у т.ч. іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання літературних джерел, законодавчих актів, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння узагальнювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати під час навчальних занять за кожну тему, виконання завдань для самостійної роботи – 7 балів. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за кожну тему. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 35; 2 модуль – 25 (разом – 60 балів). Загальна (максимальна) кількість балів, яку здобувач може отримати при вивченні дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів він набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамен). Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі екзамен і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Підсумковий контроль містить два теоретичних питання з дисципліни і 5 тестових завдань. У 40 балів, що можливо отримати на екзамен входить: 2 теоретичних питання (по 15 балів відповідно) та 5 тестів по 2 бали (сумарно 10). У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове співвідношення розкриття відповіді й бального оцінювання. Аналогічно визначаються бали по другому питанню. При вирішенні тестового завдання здобувач отримує 2 бали за правильну відповідь і 0 за неправильну відповідь. Якщо здобувач отримав менше 50, але більше 35 балів в сумі за результатами поточного та підсумкового контролю, він обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості. Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 35 балів, він не допускається до перескладання і обов'язково повинен повторно прослухати курс.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)									Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	40	100
7	7	7	7	7	7	6	6	6		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90 – 100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно

(з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання)

Оцінка передбачає такі знання та вміння:

Оцінка	Знання	Вміння
Здобувач:		
зараховано / 5 (відмінно) A (90 – 100)	<ul style="list-style-type: none"> – має всебічні та глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни; – засвоїв знання щодо теоретичних засад функціонування фінансової системи, її окремих сфер і ланок; – глибоко розуміє основну літературу та сучасні публікації з проблематики фінансів макро-, мезо-, мікрорівнів 	<ul style="list-style-type: none"> – вміє використовувати додаткову літературу, грамотно викладати програмний матеріал; – дає вичерпні, повні, грамотні відповіді на програмні запитання; – демонструє навички творчого мислення
зараховано / 4 (добре) B (80-89)	<ul style="list-style-type: none"> – показав повні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; – опрацював основну літературу, ознайомився з додатковою літературою, рекомендовану програмою 	<ul style="list-style-type: none"> – вміє використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання
зараховано / 4 (добре) C (70-79)	<ul style="list-style-type: none"> – показав достатні знання навчального матеріалу за програмою курсу, має здатність до їхнього поглиблення в процесі подальшого навчання та практичної діяльності; – опрацював основну літературу, рекомендовану програмою 	<ul style="list-style-type: none"> – здатний використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання
зараховано / 3 (задовільно) D (60-69)	<ul style="list-style-type: none"> – має достатні знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання й наступної роботи за спеціальністю; – ознайомився з основною літературою, яка рекомендована програмою 	<ul style="list-style-type: none"> – допускає неточності при розв'язанні тестів; – не повною мірою здатний пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями
зараховано / 3 (задовільно) E (50-59)	<ul style="list-style-type: none"> – має знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, який дозволяє подальше навчання; – ознайомився з основною 	<ul style="list-style-type: none"> – допускає упущення, неточності та помилки при розв'язанні тестів; – не може пов'язати теоретичний матеріал з

	літературою, яка рекомендована програмою.	практичними завданнями
незараховано / 2 (незадовільно) з можливістю перескладання FX (35-49)	<ul style="list-style-type: none"> – не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допускає грубі помилки у відповідях; – має недостатній рівень знань для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки 	<ul style="list-style-type: none"> – показує невміння орієнтуватися в основній літературі і законодавчо-нормативних документах.
незараховано / 2 (незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання F (1-34)	<ul style="list-style-type: none"> – не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допускає неприпустимі помилки у відповідях; – має рівень знань, який не дозволяє самостійно оволодіти програмним матеріалом і вимагає додаткового прослуховування навчальної дисципліни 	<ul style="list-style-type: none"> – не вміє орієнтуватися в основній літературі і законодавчо-нормативних документах.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Дайте визначення фінансів домогосподарств та розкрийте їх сутність.
2. Яке місце фінанси домогосподарств займають у структурі фінансових відносин?
3. Назвіть основні завдання фінансів домогосподарств.
4. У чому полягають функції фінансів домогосподарств?
5. Що належить до фінансових ресурсів домогосподарств?
6. Як можна класифікувати фінансові ресурси домогосподарств?
7. Особливості організації фінансів домогосподарств у сучасних умовах.
8. Сутність доходів домогосподарств і їх вплив на рівень життя.
9. Класифікація доходів домогосподарств.
10. Основні джерела доходів домогосподарств в Україні.
11. Які фактори впливають на формування доходів домогосподарств?
12. Як держава впливає на формування доходів домогосподарств?
13. Визначення якості життя населення та її взаємозв'язок з доходами.
14. Економічна сутність витрат домогосподарств.
15. Значення витрат у фінансовій діяльності домогосподарства.
16. Класифікація витрат домогосподарств.
17. Що таке споживча поведінка домогосподарств?
18. Поясніть поняття «гранична схильність до споживання».
19. Принципи раціоналізації витрат домогосподарств.
20. Які існують методи оптимізації витрат домогосподарства?
21. Дайте визначення бюджету домогосподарства.
22. Яке значення має бюджет для домогосподарства?
23. Назвіть види бюджетів домогосподарств.
24. Основні функції бюджету домогосподарства.
25. Напрями формування бюджету домогосподарств.
26. Види фінансового планування в домогосподарстві.
27. Етапи складання бюджету домогосподарства.

28. Сутність заощаджень домогосподарств.
29. Роль заощаджень домогосподарств у формуванні інвестиційних ресурсів.
30. Класифікація заощаджень домогосподарств.
31. Чинники, що впливають на обсяги заощаджень домогосподарств.
32. Ефективні підходи до формування заощаджень.
33. Використання заощаджень домогосподарств у сучасних умовах.
34. Яка роль банківських установ на фінансовому ринку?
35. Сутність депозитних операцій домогосподарств.
36. Види депозитів для домогосподарств.
37. Сутність кредитних операцій домогосподарств.
38. Які існують види кредитів для домогосподарств?
39. Фактори, що впливають на попит домогосподарств на кредити.
40. Сутність і значення системи оподаткування в Україні.
41. Які основні принципи оподаткування?
42. Оподаткування доходів домогосподарств.
43. Особливості оподаткування доходів домогосподарств як суб'єктів підприємництва.
44. Які існують загальнодержавні податки?
45. Які місцеві податки і збори сплачують домогосподарства?
46. Податкова культура домогосподарств та її значення.
47. Сутність інвестицій домогосподарств.
48. Форми інвестицій домогосподарств.
49. Класифікація інвестицій домогосподарств.
50. Сутність капітальних інвестицій домогосподарств.
51. Сутність фінансових інвестицій домогосподарств.
52. Що таке інвестиційний портфель домогосподарства?
53. Принципи формування інвестиційного портфеля домогосподарств.
54. Дайте визначення фінансової безпеки домогосподарств.
55. Назвіть складові фінансової безпеки домогосподарства.
56. Мета і завдання фінансової безпеки домогосподарства.
57. Основні чинники, що впливають на фінансову безпеку домогосподарств.
58. Які загрози існують для фінансової безпеки домогосподарств?
59. Напрями забезпечення фінансової безпеки домогосподарств.
60. Практичні інструменти підвищення фінансової безпеки домогосподарства.

Зарахування результатів неформальної освіти

Зарахування результатів неформальної освіти проводиться згідно діючого в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича Порядку визнання у Чернівецькому національному Університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-a-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/?_gl=1*177pvki*_ga*MTI5OTcxMDkxOC4xNjM3MTQyODQ0*_ga_Q6273NZQ6Z*czE3NTU5NDUyODIkbzE3NyRnMSR0MTc1NTk0NTQ0OSRqNjAkbdAkaDA.)

Рекомендована література

Основна

1. Бюджетний кодекс України : Закон України від 21 черв. 2001 р. № 2542-III.
2. Бак Н. А. Фінанси : метод .реком. до самот. роботи. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 84 с.
3. Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін. Фінанси: навч. посіб. : експрес курс / За заг. ред. І. С. Волохової Харків : Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.

4. Івашко О. А. Теорія фінансів: навч. посіб. [вид. 2-ге; доп. і перероб.] . Київ: 7БЦ, 2021. 408 с.
5. Карлін М. І. Фінанси країн ЄС: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 192.
6. Податковий кодекс України : Закон України 2 груд. 2010 року № 2755-VI.
7. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року : постанова Кабінету Міністрів України від 3 берез. 2021 р. № 179.
8. Про страхування : Закон України від 18 лист. 2021 р. № 1909-IX
9. Публічні фінанси: навчальний посібник; за ред. д. е. н., проф. М. І. Карліна. Електронне видання. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 358 с.
10. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси: підручник / за ред. О. Я. Стойка. 2-ге вид. перероб. і доп. Житомир : Поліський університет, 2024. 317 с.
11. Теслюк С. А. Цифрові фінанси [Електронне видання]: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 98 с.
12. Ушакова О.А. Фінанси: навчальний посібник. Рівне: ВСП ЗВО, 2022. 181с.
13. Фінанси : підручник / І. О. Лютий, С. Я. Боринець, З. С. Варналій, О. В. Любкіна, О. Д. Рожко // за ред. І. О. Лютий. 2-ге вид, допов. та перероб. Київ : ЗУНУ, 2023. 715 с.
14. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Гукалюк А.Ф., Західна О.Р., Сич О.А., Шушкова Ю.В.]; за заг. ред. Н.С. Ситник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 724 с.

Додаткова

1. Грін, О., Кміть, В., Приймак, І. УКРАЇНА-ЄС: податкові тренди в кризових умовах. *Економіка та суспільство*. 2024. №63. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4145>
2. Ільчук П., Коць О., Нікітчук В. Кредитування молодого бізнесу в умовах війни. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 8(36). Сс. 847-858. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/наука/article/view/13813/13879>
3. Дзюблюк О. Проблеми активізації банківського кредитування реального сектору економіки в умовах воєнного стану. *Вісник економіки*. 2023. Вип. 3. Сс. 8-25. URL: <https://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1486>
4. Македон Г. М. Витрати домогосподарств регіонів України: факторний аналіз. *Економіка. Фінанси. Право*. 2020. № 1. С. 14-17. URL: <http://efp.in.ua/uk/journal-article/262>
5. Колеватова А. В., Кондрацька К. В. Роль та значення фінансів домогосподарств у ринковій економіці. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*. 2019, №18. Сс. 55-60. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/18-2019/kolevatova.pdf>
6. Кальченко, О. ., Зеленська, О., & Лесун, С. Фінансова поведінка домогосподарств у контексті розвитку поведінкових фінансів. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023, № 4 (36). Сс.280-290. URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/299261>
7. Марина А.С., Волкова Ю.В. Фінанси домогосподарств в структурі інвестиційних ресурсів країни. *Підприємництво та інновації*. 2020, № 13. Сс. 104-110. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1156357.pdf>
8. Сукрушева Г. О. Формування депозитної політики комерційних банків в умовах нестабільності. *Національні інтереси України*. 2024, № 2. Сс.317-326. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/niu/article/view/13301/13363>
9. Сідельникова Л. П. Сучасні виклики та новітні асиметрії фіскального простору держави. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2024. Вип. 20.Т.1. Сс.293-305. URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/aprde/article/view/8081/8210>
10. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Гукалюк А.Ф., Західна О.Р., Сич О.А., Шушкова Ю.В.]; за заг. ред. Н.С. Ситник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 724с.

11. Харабара В.М., Грешко Р.І., Харабара В.І. Споживчий кредит у доходах домогосподарств України. *Ефективна економіка*. 2023, № 6. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1697/1710>
12. Харабара В.М., Третякова О.В., Дзюба О.О. Діяльність банківських установ по залученню заощаджень домогосподарств: проблеми та напрями вирішення. *Молодий вчений*. № 10 (110), 2022. Сс. 91-96. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/issue/archive>
13. Шолудько О., Грицина О. Особливості фінансової поведінки домогосподарств та їхня адаптація до сучасних економічних реалій. *Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія: Економіка АПК*. 2019. № 26. С. 87- 91.
14. Швайко М. Л. Сучасні тенденції фінансів домогосподарств України. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна серія «Економічна»*. 2020, №98. Сс.46-54. URL: <file:///C:/Users/Home/Downloads/16072-Article%20Text-31860-1-10-20200721.pdf>
15. Юдіна С. В., Галаганов В. О., Боровець І. С. Ключові проблеми та міжнародний досвід функціонування механізму накопичення фінансових ресурсів домогосподарств. *Економіка та держава*. 2019. № 12. Сс. 48-54. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4461&i=8>

Інформаційні ресурси

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Антимонопольний комітет України – <http://www.amc.gov.ua>
2. Державна податкова служба України - <https://tax.gov.ua/>
3. Державна служба фінансового моніторингу України - www.sdfm.gov.ua
4. Державна служба статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Кабінет Міністрів України – [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
6. Міністерство фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua>
7. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку України - www.nssmc.gov.ua
8. Національний банк України – [http:// www.nbu.gov.ua](http://www.nbu.gov.ua)
9. Пенсійний фонд України – <http://www.pfu.gov.ua/>
10. Фонд державного майна України – <http://www.spfu.gov.ua/>

Офіційні сайти міжнародних фінансових організацій:

1. Банк міжнародних розрахунків — <http://www.bis.org/>
2. Всесвітня торговельна організація (WTO) — <http://www.wto.org/>
3. Департамент статистики Організації Об'єднаних Націй — <http://unstats.un.org/>
4. Європейський банк реконструкції і розвитку — <http://www.ebrd.com/>
5. Європейський інвестиційний банк — <http://www.eib.org/>
6. Європейський центральний банк — <http://www.ecb.int/>
7. Міжнародна фінансова корпорація — <http://www.ifc.org/>
8. Міжнародний валютний фонд — <http://www.imf.org/>
9. Міжнародний інститут статистики (ISI) — <http://isi.cbs.nl/>
10. Світовий банк — <http://www.worldbank.org/>
11. Статистичний офіс Європейської співдружності — <http://europa.eu.int/>
12. Центральний Європейський банк — <http://www.ecb.int/>

Офіційні сайти науково-дослідних інститутів і центрів, пошукових систем:

1. База українського законодавства в Інтернет – www.lawukraine.com
2. Інститут глобальних стратегій – www.igls.com.ua
3. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій – www.ier.kiev.ua
4. Інститут світової економіки і міжнародних відносин – www.iweir.org.ua
5. Інформаційний сервер про Україну – www.uazone.net
6. Консорціум економічних досліджень – www.eurasia.org/eerc/kiev/EERC
7. Український центр економічних і політичних досліджень ім. О.Разумкова – www.uceps.org

Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек в Україні:

1. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича - <http://library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua
3. Національна парламентська бібліотека – www.alpha.rada.kiev.ua

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами: «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks_chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf; «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwbgb/polozhennia-chnupro-plahiat-2023plusdodatku-31102023.pdf>.

Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.